

140 godina od ujedinjenja – o snazi da budemo ujedinjeni

Автор(и): Растителна защита
Дата: 06.09.2025 Брой: 9/2025

Godine 1878., nakon gotovo pet stoljeća pod stranom vlašću, Bugarska se ponovno pojavila na političkoj karti Europe. Ugovor iz San Stefana stvorio je nadu za obnovu jedinstvene i jake bugarske države. Međutim, samo nekoliko mjeseci kasnije, odluke velikih sila donesene na Berlinskom kongresu ponovno su iscrtale granice i rastrgale bugarske zemlje. Kneževina Bugarska i Istočna Rumelija bile su podijeljene, unatoč zajedničkom jeziku, kulturi i povijesti.

Tako je započela nova era u bugarskoj povijesti – borba za nacionalno ujedinjenje. To je postala misija za mnoge javne djelatnike, političare i revolucionare koji su vjerovali da je podjela nepravedna i privremena faza na putu do potpune slobode.

Godine 1885. u Plovdivu ovaj je san počeo pretvarati u stvarnost. Na čelu BTCPC-a u Plovdivu stajao je Zahari Stojanov, koji je razvio žustru aktivnost i, uz pomoć Koste Panice, Dimitra Rizova, Petra Zografskog, Ivana Stojanovica, Georgija Stranskog, Prodana Tiškova-Čardafona i mnogih drugih zagovornika te stvari, uspio stvoriti odgovarajući društveno-politički stav među stanovništvom da je došao trenutak za ujedinjenje dviju Bugarskih. Ključnu ulogu odigrala je i suglasnost bugarskog vladara – kneza Aleksandra Battenberga – za nadolazeći čin. Narod je bio spreman – došao je trenutak.

U noći s 5. na 6. rujna, plovdivska milicija, predvođena bojnikom Danailom Nikolaevim i uz potporu naoružanih odreda, svrgnula je generalnog guvernera Istočne Rumelije – Gavрила Krastoviča. Dana 8. rujna, knez Aleksandar I. Battenberg službeno je prihvatio Ujedinjenje, čime ga je potvrdio kao državni čin.

Reakcija nije dugo izostala – samo nekoliko tjedana kasnije Srbija je objavila rat. Mlada bugarska vojska, kojom su zapovijedali uglavnom kapetani i bez dovoljne borbene obuke, pokazala je iznimno junaštvo. Izveli su brzi marš na Slivnicu i postigli izvanrednu pobjedu, čime su obranili Ujedinjenje ne samo politički, već i snagom oružja.

Tako je 6. rujna 1885. ostao u povijesti kao dan kada je bugarski narod pokazao da, kada je ujedinjen, može sam odrediti svoju sudbinu. Ujedinjenje nije samo geopolitička promjena – to je izraz snage, volje i zrelosti nacije spremne boriti se za pravdu.